



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
Rzecznik Praw Dziecka  
*Marek Michalak*

Warszawa, 21 kwietnia 2017 roku

ZSM.422.5.2017.JW

**Pan**  
**Witold Waszczykowski**  
**Minister Spraw Zagranicznych**

do Rzecznika Praw Dziecka od kilku lat systematycznie docierają skargi obywateli polskich zawierające prośby o pomoc w związku z działaniami zagranicznych instytucji ingerujących w sferę praw i wolności ich dzieci. Zgłaszający kwestionują decyzje obcych służb socjalnych oraz sądów opiekuńczych, które zabierają dzieci spod ich opieki, ograniczają lub pozbawiają rodziców władzy rodzicielskiej i umieszczają dzieci w rodzinach zastępczych.

W kierowanych pismach obywatele polscy poruszają także kwestie braku możliwości spotkań z dziećmi oraz wskazują na problem umieszczenia ich dzieci w kulturowo odmiennych rodzinach zastępczych, nieposługujących się językiem polskim. W ocenie Rzecznika skutkiem takich praktyk może być utrata przez małoletniego poczucia narodowej tożsamości, ciągłości wychowawczej i kulturowej.

Podejmując działania wyjaśniające w tego rodzaju sprawach mam ograniczone możliwości działania, nie jestem bowiem uprawniony do żądania wyjaśnień od organów państw obcych, ani też do inicjowania postępowań przed zagranicznymi sądami i innymi instytucjami oraz uczestniczenia w tych postępowaniach. Rzecznik Praw Dziecka podejmuje jednak wszelkie możliwe działania, aby wyjaśnić każdą z tych spraw i wskazać skarżącym środki prawne, z których mogą skorzystać za granicą w celu ochrony praw swoich dzieci.

Mając na uwadze, że przedstawiony problem w dalszym ciągu jest przedmiotem kierowanych do Rzecznika zgłoszeń, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2015 r. poz. 2086), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie następujących informacji:



27 lat Konwencji  
o Prawach Dziecka

- jaka liczba skarg dotyczących ingerencji w stosunki rodzinne obywateli polskich zamieszkałych w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Norwegii, Holandii oraz Szwecji wpłynęła do polskich konsulatów w 2016 r. i czego najczęściej one dotyczyły;
- czy w ocenie polskich konsulów działania zagranicznych służb były uzasadnione i miały na celu zabezpieczanie najlepiej podjętego interesu dziecka, czy też mogły wskazywać na zbyt pochopną reakcję, nieadekwatną do sytuacji w jakiej znalazło się dziecko. Proszę również o wskazanie jakich krajów to najczęściej dotyczyło;
- czy polscy konsulowie spotkali się z przypadkami przekraczania uprawnień przez zagraniczne instytucje stojące na straży praw dziecka, a jeśli tak, to gdzie i czy podejmowali interwencję w organach nadzoru nad tymi instytucjami i z jakim efektem.

Wykonaniem obowiązku  
Marek Janusz